

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Назва освітнього компонента <i>Обов'язковий/вибірковий</i>	Дитяча література обов'язковий
Ступінь освіти Бакалавр/магістр /докторфілософії Освітня програма	Бакалавр Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література
Рік викладання/ Семестр/Курс (рік навчання)	2021-2022 / 3 курс / 6 семестр
Викладач	Єгорова Юлія Миколаївна
Профайл викладача	https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=20258
Контактний тел.	0979491774
E-mail:	yulia-egorova@ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1368
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій викладачами кафедри української і зарубіжної літератури. Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького

1. АНОТАЦІЯ

Програма вивчення обов'язкового освітнього навчального компонента «Дитяча література» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів (спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література). Предметом вивчення освітнього обов'язкового навчального компонента є світова дитяча література у її становленні, розвитку і сучасного періоду. Навчальний матеріал освітнього навчального компонента пов'язаний передусім із навчальними обов'язковими освітніми компонентами «Вступ до літературознавства», «Історія зарубіжної літератури», «Історія української літератури» тощо.

Програма освітнього навчального компонента складається зі змістових модулів (блоків).

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні володіти здатністю розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатністю усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер української літератури, зумовленість тематики і художніх особливостей творів суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, віковими особливостями читачів, об'єктивно поцінювати здобутки української літератури від її найдавніших часів до ХХІ ст., внесок письменників материкової України й діаспори у розвиток української національної ідеї; здатністю взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей; здатністю аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета обов'язкового освітнього компонента: закласти теоретичний фундамент для вивчення зразків творів, що віднесені до кола дитячого читання (із врахуванням вікових особливостей дітей), вивчати коло читання дітей в його історичному розвитку на основі закріплення, розширення й поглиблення в майбутніх педагогів системи теоретико-літературних понять, необхідних для цілісного аналізу творів дитячої літератури в єдності їх естетичної і соціально-етичної суті.

Завдання – розкрити основні положення, поняття, категорії «дитячої літературознавства»; сприяти більш повному й глибокому розумінню ідейно-естетичної специфіки дитячої літератури через розвиток практичних умінь і навичок аналізу словесно-художнього твору, призначеного для читання дітям.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

У процесі вивчення обов'язкового освітнього компонента здобувачі вищої освіти оволодівають такими компетентностями:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 6 Здатність усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер української літератури, зумовленість тематики і художніх особливостей творів суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, віковими особливостями читачів, об'єктивно поцінювати здобутки української літератури від її найдавніших часів до ХХІ ст., внесок письменників материкової України й діаспори у розвиток української національної ідеї.

ФК 8 Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

ФК 9 Здатність аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (прн)

ПРН 5. Знає провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.

ПРН 6. Знає провідні тенденції розвитку світового літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори світової класики й сучасності у взаємозв'язках з вітчизняною літературою й культурою.

ПРН 15. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури.

ПРН 18. Використовує гуманістичний потенціал української і світової літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

3. Обсяг

Вид заняття	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Кількість годин	20	20	50

4. ПОЛІТИКА

Академічна доброчесність: Під час вивчення *освітнього компонента* забороняється списувати та копіювати матеріал без посилань. Академічний плагіат неприпустимий. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є: наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела; неприпустимими є списування, втручання в роботу інших студентів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Під час семінарських занять здобувачі вищої освіти вчаться аналізувати художні твори, здійснюють компаративний аналіз та поетику художнього твору після прочитаних дитячих текстів.

Обов'язковим для допуску до заліку є написання періодичних модульних робіт, виконання самостійної роботи та отримання не менше 60 балів шляхом накопичення їх за семестр.

Під час відповіді слідкувати за мовленням, бути активними, комунікабельними, творчими, не боятися запитувати, давати повні відповіді на питання курсу.

5. СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
6	<p>Дитяча література. Вступ Дитяча література як органічна частина усієї художньої літератури. Дитяча література – література для дітей – коло дитячого читання – дитяча творчість – дитячий фольклор. Специфіка дитячої літератури (врахування вікових особливостей, яскравий ілюстративний матеріал книжки для дітей, образність, пісенність, звуконаслідування/звуківідтворення,</p>	<p>Лекція / 2 год. Самостійна робота – 4 год</p>	<p>Презентація, методичні рекомендації</p>	<p>Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів</p>	<p>Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу</p> <p>Підготувати доповідь на тему: «Дитячий фольклор» <i>(Самостійна робота – 4 год)</i></p>		

	оптимізм тощо). Різновиди дитячої книги (книжки-малюнки, іграшки, фланелеграми, планшетки, ширмочки, комікси, розгортайки, розмальовки тощо).					
6	Зарубіжна література для дітей Жанр літературної казки. Літературні повісті-казки М. Карамзіна. В.А. Жуковський. А. Погорельський і його чарівна казка в дитячій літературі. Педагогічні погляди В.Ф. Одоевського. «Учені» напівказки Ф. Кривіна.	Лекція / 2 год Самостійна робота – 4 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Підготувати доповідь на тему: «Науково-художня казка В.Ф.Одоевського «Городок в табакерке», її поетична своєрідність». Написати реферат на тему: «Твори В.А. Жуковського в дитячому читанні». (Самостійна робота – 4 год)	(
4	Дитяча література для дітей I пол. XIX століття Дитяча література для дітей II пол. XIX століття	Самостійна робота 4 год	Презентація	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	1. Схарактеризувати погляди О.С.Пушкіна на дитячу літературу і виховання дітей. 2. Написати реферат на тему: «К.Д.Ушинський – основоположник російської дошкільної педагогіки». 3.Прокоментувати пізнавальні оповідання К.Д.Ушинського для дітей. 4.. Прокоментувати науково-пізнавальні оповідання Л.М.Толстого для дітей. 5. Написати реферат на тему: «Твори Д.Н.Маміна-Сибіряка в дитячому читанні («Серая шейка», «Сказка про храброго зайця ...» і т.д.)»	5

					6. Підготувати доповідь на тему: «О.М.Толстой і дитяча література. Казкова повість «Золотий ключик, или Приключения Буратино». (Самостійна робота – 4 год)		
2	Народнопоетична творчість для дітей Оповідальна творчість для дітей (казки, легенди, перекази, анекдоти, билиці тощо). Дитячі пісні (жартівливі, колискові, забавлянки, календарно-обрядові тощо). Малі фольклорні жанри (загадки, прислів'я, приказки, скоромовки). Ігровий фольклор для дітей.	Практичне заняття / 2 год.	Презентація	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Вивчити по 1-2 зразки дитячих пісень із різних тематичних груп (колискові, забавлянки, заклички, дражнили, мирилки тощо)	5	
2	Зарубіжна література для дітей Жанр літературної казки. Літературні повісті-казки М. Карамзіна. В.А. Жуковський. А. Погорельський і його чарівна казка в дитячій літературі. Педагогічні погляди В.Ф. Одоєвського. «Учені» напівказки Ф. Кривіна.	Лекція / 2 год.	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу		
14	Поезія ХХ ст. в дитячому читанні. (4 год) К.І.Чуковський, А.Барто. С.Маршак. С.Михалков (6 год) Проза ХХ ст. в дитячому читанні. М.М.Пришвін, М. Носов, Ю. Олеша. (4год)	Самостійна робота 14 год	Презентація.	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	1. Написати реферат на тему: «В.Біанкі – майстер літературної природничої казки». 2. Підготувати доповідь на тему: «Діяльність К.І.Чуковського в галузі дитячої літератури. Заповіді для дитячих поетів». 3.Схарактеризувати тематичне і жанрове багатство творів С.Я.Маршака.	5	

					4.Написати реферат на тему: «Творчість А.П.Гайдара для дітей». 14.Написати реферат на тему: «Пізнавальне і виховне значення творів А.Л.Барто». 5.Підготувати коментар до теми: «Жанрова різноманітність творчості С.Михалкова для дітей».		
4	Література для дітей ХХ століття. Творчість Олександра Беляєва Дитяча література на сучасному етапі	Самостійна робота 4 год	Презентація	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	1. Схарактеризувати особливості майстерності І. Токмакової. 2.Написати реферат на тему: «Казки М.М.Носова для дошкільнят і молодших школярів». 3.Підготувати доповідь на тему: «Олександр Беляєв як творець науково-пригодницької літератури ХХ ст.» 4 год	5	
2	Дитяча література першої половини ХІХ ст. 1. Погляди О.С.Пушкіна на дитячу літературу і виховання дітей. 2. Поезія О.С.Пушкіна як засіб морального і естетичного виховання. 3.Казки О.Пушкіна: а) фольклорні джерела; б) художні особливості; в) образи-персонажі казок. 4. Мова творів О.Пушкіна. 5. Казка П.Єршова «Конек Горбунок» для читання дітей.	Практичне заняття / 2 год.	Презентація	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Виразне читання напам'ять поезії (чи уривку з твору) О. Пушкіна для дітей різних вікових груп (у перекладі українською)	5	

2	<p>К.Д. Ушинський і дитяча література Шлях у дитячу літературу. К. Ушинський – основоположник російської дошкільної педагогіки. Твори для найменших («Бишка», «Лиса Патрикеевна», «Курица и утята»). «Родное слово», «Детский мир».</p>	Лекція / 2 год.	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу		
4	<p>Дитяча література к. XIX – поч. XX ст. Творчість Л.М.Толстого для дітей. Педагогічні погляди Л.М.Толстого. «Азбука» і «Новая Азбука». Жанрова різноманітність творів письменника для дітей: а) оповідання-мініатюри; б) байки; в) казки; г) науково-пізнавальні оповідання. Діти в оповіданнях Л.М.Толстого («Филиппок», «Косточка», «Котенок», «Подкидыш» та ін.). Казка-повість О.М.Толстого «Золотой ключик, или Приключения Буратино». «Сорочьи сказки» О.М.Толстого.</p>	Практичне заняття / 4 год.	Презентації фрагментів фольклорних дійств (за обраною темою)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Підготувати виразне читання одного із оповідань Л.М.Толстого для дітей. Підготувати виразне читання однієї з «сорочиних» казок О.М.Толстого.	5	
4	<p>Легенди і міфи давньої Греції і Риму Міфи як основа загальнолюдської культури. Поняття терміна «міф». Герої давньогрецьких міфів. Міфи Давнього Риму</p>	Лекція / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Завдання:: 1. Підготуватись до розповіді 2-3 міфів Давньої Греції і Риму (враховуючи вікові особливості дитини – для різних груп дитячого віку). 2. З'ясувати походження терміна «міф», його розвиток.		

					3. Підготувати систему запитань до бесіди на тему: «Міфи в житті, побуті, культурі». (Самостійна робота – 2 год)		
4	Література ХХ ст. для дітей Жанрове багатство творчості К.І.Чуковського. Казки К.І. Чуковського. Збірник «От двух до пяти». Заповіт К.І. Чуковського дитячим письменникам. Тематичне і жанрове багатство творчості С.Я.Маршака. Особливості майстерності письменника. Пошуки С.В. Михалкова у галузі дитячої літератури: пісні, марші, вірші, байки, п'єси, казки. Особливості гумору і сатири у творах письменника. Творчий доробок А.Л. Барто в галузі дитячої літератури.	Практичне заняття / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Завдання: Підготувати виразне читання в особах однієї з казок К.І. Чуковського. Підготувати реферат на тему: «Значення літературної, теоретичної і громадської діяльності С.В. Михалкова». Підготуватись до письмового контролю. (Самостійна робота – 2 год)	5	
4	Давня література Індії «Махабхарата» як героїчна поема у читанні дітей. Виховне значення твору. Герої давньоіндійського епосу. «Рамаєна» у перекладах-переказах для дітей	Лекція / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Відеоматеріали, методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Підготуйте презентацію на тему: «Пізнавальне значення «Махабхарати» (Самостійна робота 2).		
4	Класик англійської дитячої літератури Р.Кіплінг Англійська дитяча література. Думки письменника про становлення характеру, про мужність. «Книга Джунглів» і «Друга Книга Джунглів»	Практичне заняття / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація. Тести	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Завдання: Підготувати переказ одного з уривків із «Книги Джунглів». Підготувати повідомлення на тему: «Пізнавальний матеріал у творах	5	

	Р. Кіплінга.. «Рікі-Тікі-Таві». Екзотичні герої тропіків.				Р.Кіплінга». Підготуйте презентацію на тему: «Екзотичні герої тропіків» Схарактеризуйте своєрідність відображення реального світу у казковій повісті Л.Керолла «Аліса у Країні Чудес». (Самостійна робота – 2 год).		
4	Французька дитяча література Дитяча література Франції. Жуль Верн як основоположник науково-пригодницької літератури для дітей. Особливості світогляду письменника. Герої творів Жуля Верна.	Лекція / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Схарактеризуйте багатство пізнавального матеріалу у творах Жуля Верна. Підготуйте презентацію на тему: «Казкотворчість Шарля Перро» (Самостійна робота – 2 год).		
4	Література країн Скандинавії Г.Х.Андерсен - класик данської літератури. Життєвий і творчий шлях видатного письменника. Казки Г.Х.Андерсена в дитячому читанні. Їх джерела. Гуманізм - провідна тенденція казок Г.Х.Андерсена. Романтичні риси казок. Пізнавальне і виховне значення казок. Вплив Г.Х.Андерсена на розвиток літературної казки. Життя і творчість С. Лагерльоф. Сельма Лагерльоф – автор казкової епопеї «Чудові мандри Нільса Хольгерсона по	Практичне заняття / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Завдання: Зробити ідейно-художній аналіз однієї з казок Андерсена. Розповісти літературну казку письменника (з обґрунтуванням: враховуючи вікові особливості дітей). Підготувати доповідь на тему: «Розвиток традицій Андерсена у дитячій літературі». (Самостійна робота – 2	5	

	Швеції». Виховна роль казок Астрід Ліндгрен.				год.).		
4	Література США, Канади Твори Д.Кервуда. Творчість Сірої Сови. Доробок Е.Сетона-Томпсона в галузі дитячої літератури.	Лекція / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Підготувати доповідь на тему: «Хатина дядька Тома» Гаріет Бічер- Стоу - одна з кращих дитячих книг світової літератури” (Самостійна робота – 2 год).		
4	Німецька дитяча література Захоплюючий сюжет твору Рудольфа Распе «Пригоди барона Мюнхаузена». Багатство і різноманітність тематики і сюжету казок Я. та В. Грімм. Поєднання реалістичного і фантастичного у казках Теодора Амадея Гофмана. Світ дитинства у казках «Чуже дитя», «Лускунчик і Мишачий король». Казки Вільгельма Гауфа.	Практичне заняття / 2 год. Самостійна робота – 2 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Підготувати доповідь на тему: «Джанні Родарі – творець нової італійської дитячої літератури”. Схарактеризуйте основні принципи гуманізму творів А. де Сент-Екзюпері. (Самостійна робота – 2 год).	5	
4	Англійська дитяча література. Англійський дитячий фольклор	Лекція / 2 год Самостійна робота – 2 год	Презентація методичні рекомендації	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Підібрати навчально- методичні матеріали (з їх аналізом) за творчим доробком у галузі дитячої літератури Карло Коллоді,		

					Джанні Родарі, Д.Толкієна, П.Треверс, Марка Твена (Самостійна робота – 2 год).		
6	<p>Дитяча література на сучасному етапі Твори для дітей А.Костецького, Г.Храпака, А.Давидова, Б.Комара, Г.Чубач, Т.Коломієць, О.Підсухи, П.Ребра та ін. Твори письменника В.Нестайка про дітей і дитинство («Одиниця з обманом», «Дивовижні пригоди в лісовій школі» та ін.). Пригодницька література. Творчість В. Близнеця для дітей. Сучасна література для дітей</p>	<p>Практичне заняття / 4 год Самостійна робота – 2 год</p>	<p>Презентація методичні рекомендації</p>	<p>Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів</p>	<p>Підготувати презентації: «Пригодницька література для дітей (О.І. Копиленко. М. Трублаїні. О. Донченко)». «Проза для дітей (О.Д.Іваненко.Ю.Збанацький. Гр.Тютюнник)» (Самостійна робота – 2 год).</p>	5	
2	<p>Етапи розвитку української дитячої літератури ХХ ст. Дитяча література на сучасному етапі Твори для дітей А.Камінчука, А.Костецького, Г.Храпака, А.Давидова, Б.Комара, Г.Чубач, Т.Коломієць, А.Дімарова, О.Підсухи, П.Ребра та ін. Роман-трилогія В.Нестайка „Тореадори з Васюківки». Твори письменника про дітей і дитинство. Пригодницькі твори. Сучасна література для дітей (твори Лесі Вороніної, Неди Нежданої, Івана Андрусика, Олени Зорич, Лариси Недін, Галини Малик, Зірки Мензатюк, Анатолія Черниша та ін.).</p>	<p>Лекція / 2 год.</p>	<p>Презентація, методичні рекомендації</p>	<p>Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів</p>	<p>Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу Переглянути презентацію (1 год) Написати реферат на тему: «Б.Грінченко - знавець дитячої психології («Олеся», «Дзвоник», «Сестриця Галя», «Украла» та ін.)». Схарактеризуйте ідейний задум та його реалізацію в сюжеті повісті О.Іваненко «Рідні діти», в композиційних прийомах, характеристиках дитячих образів. Схарактеризуйте особливості творчого почерку Марійки Підгірянки.</p>		

					Підготувати доповідь на тему: «Українська дитяча література на сучасному етапі»».		
--	--	--	--	--	---	--	--

7.2. СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Дитяча література. Вступ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дитяча література як органічна частина усієї художньої літератури. 2. Дитяча література – література для дітей – коло дитячого читання – дитяча творчість – дитячий фольклор. 3. Специфіка дитячої літератури (врахування вікових особливостей, яскравий ілюстративний матеріал книжки для дітей, образність, пісенність, звуконаслідування/звуківідтворення, оптимізм тощо). 4. Різновиди дитячої книги (книжки-малюнки, іграшки, фланелеграми, планшетки, ширмочки, комікси, розгортайки, розмальовки тощо).
Зарубіжна література для дітей (4 год)	<p>Жанр літературної казки. Літературні повісті-казки М. Карамзіна. В.А. Жуковський. А. Погорельський і його чарівна казка в дитячій літературі. Педагогічні погляди В.Ф. Одоєвського. «Учені» напівказки Ф. Кривіна.</p>
К.Д. Ушинський і дитяча література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шлях у дитячу літературу. 2. К. Ушинський – основоположник російської дошкільної педагогіки. 3. Твори для найменших («Бишка», «Лиса Патрикеевна», «Курица и утята»). 4. «Родное слово», «Детский мир».
Легенди і міфи давньої Греції і Риму	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міфи як основа загальнолюдської культури. 2. Поняття терміна «міф». 3. Герої давньогрецьких міфів. 4. Міфи Давнього Риму
Давня література Індії	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Махабхарата» як героїчна поема у читанні дітей. 2. Виховне значення твору. 3. Герої давньоіндійського епосу. «4. Рамаєна» у перекладах-переказах для дітей
Французька дитяча література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дитяча література Франції. 2. Жюль Верн як основоположник науково-пригодницької літератури для

	дітей. 3.Особливості світогляду письменника. 4.Герої творів Жуля Верна.
Література США, Канади	1.Твори Д.Кервуда. 2.Творчість Сірої Сови. 3.Доробок Е.Сетона-Томпсона в галузі дитячої літератури.
Англійська дитяча література.	1.Англійський дитячий фольклор
Етапи розвитку української дитячої літератури ХХ ст.	1.Дитяча література на сучасному етапі 2.Твори для дітей А.Камінчука, А.Костецького, Г.Храпака, А.Давидова, Б.Комара, Г.Чубач, Т.Коломієць, А.Дімарова, О.Підсухи, П.Ребра та ін. Роман-трилогія В.Нестайка «Тореадори з Васюківки». 3.Твори письменника про дітей і дитинство. 4.Пригодницькі твори. 5.Сучасна література для дітей (твори Лесі Вороніної, Неди Нежданої, Івана Андрусяка, Олени Зорич, Лариси Недін, Галини Малик, Зірки Мензатюк, Анатолія Черниша та ін.).

7.3. СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Народнопоетична творчість для дітей	1. Оповідальна творчість для дітей (казки, легенди, перекази, анекдоти, билиці тощо). 2. Дитячі пісні (жартівливі, колискові, забавлянки, календарно-обрядові тощо). 3. Малі фольклорні жанри (загадки, прислів'я, приказки, скоромовки). 4.Ігровий фольклор для дітей.
Дитяча література першої половини ХІХ ст.	1. Погляди О.С.Пушкіна на дитячу літературу і виховання дітей. 2. Поезія О.С.Пушкіна як засіб морального і естетичного виховання. 3.Казки О.Пушкіна: а) фольклорні джерела; б) художні особливості; в) образи-персонажі казок. 4. Мова творів О.Пушкіна. 5. Казка П.Єршова «Конек Горбунок» для читання дітей.
Дитяча література к. ХІХ – поч. ХХ ст. (4 год)	1.Творчість Л.М.Толстого для дітей.

	<p>2.Педагогічні погляди Л.М.Толстого. «Азбука» і «Новая Азбука»</p> <p>3.Жанрова різноманітність творів письменника для дітей:</p> <p>а) оповідання-мініатюри;</p> <p>б) байки;</p> <p>в) казки;</p> <p>г) науково-пізнавальні оповідання.</p> <p>4.Діти в оповіданнях Л.М.Толстого («Филиппок», «Косточка», «Котенок», Подкидыш» та ін.).</p> <p>5.Казка-повість О.М.Толстого «Золотой ключик, или Приключения Буратино».</p> <p>6.»Сорочьи сказки» О.М.Толстого.</p>
Література ХХ ст. для дітей	<p>1.Жанрове багатство творчості К.І.Чуковського.</p> <p>2.Казки К.І. Чуковського.</p> <p>3.Збірник «От двух до п'яти».</p> <p>4.Заповіт К.І. Чуковського дитячим письменникам.</p> <p>5.Тематичне і жанрове багатство творчості С.Я.Маршака. Особливості майстерності письменника.</p> <p>6.Пошуки С.В. Михалкова у галузі дитячої літератури: пісні, марші, вірші, байки, п'єси, казки. Особливості гумору і сатири у творах письменника.</p> <p>7. Творчий доробок А.Л. Барто в галузі дитячої літератури</p>
Класик англійської дитячої літератури Р.Кіплінг	<p>1. Англійська дитяча література</p> <p>2. Думки письменника про становлення характеру, про мужність.</p> <p>3.»Книга Джунглів» і «Друга Книга Джунглів» Р. Кіплінга..</p> <p>4.»Рікі-Тікі-Таві». Екзотичні герої тропіків.</p>
Література країн Скандинавії	<p>1.Г.Х.Андерсен – класик данської літератури. Життєвий і творчий шлях видатного письменника.</p> <p>2.Казки Г.Х.Андерсена в дитячому читанні. Їх джерела.</p> <p>3.Гуманізм – провідна тенденція казок Г.Х.Андерсена. Романтичні риси казок.</p> <p>4.Пізнавальне і виховне значення казок.</p> <p>5.Вплив Г.Х.Андерсена на розвиток літературної казки.</p> <p>6.Життя і творчість С. Лагерльоф.</p> <p>7.Сельма Лагерльоф – автор казкової епопеї «Чудові мандрі Нільса Хольгерсона по Швеції».</p> <p>8. Виховна роль казок Астрід Ліндгрєн.</p>

Німецька дитяча література	<ol style="list-style-type: none"> 1.Захоплюючий сюжет твору Рудольфа Распе «Пригоди барона Мюнхаузена». 2.Багатство і різноманітність тематики і сюжету казок Я. та В. Грімм. 3.Поєднання реалістичного і фантастичного у казках Теодора Амадея Гофмана. 4.Світ дитинства у казках «Чуже дитя», «Лускунчик і Мишачий король». 5.Казки Вільгельма Гауфа.
Дитяча література на сучасному етапі (4 год)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Твори для дітей А.Костецького, Г.Храпака, А.Давидова, Б.Комара, Г.Чубач, Т.Коломієць, О.Підсухи, П.Ребра та ін. 2. Твори письменника В.Нестайка про дітей і дитинство («Одиниця з обманом», «Дивовижні пригоди в лісовій школі» та ін.). 3. Пригодницька література. 4. Творчість В. Близнеця для дітей. 5. Сучасна література для дітей

7.4 СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Дитяча література для дітей I пол. XIX століття	Підготувати доповідь на тему: «Дитячий фольклор».
Дитяча література для дітей II пол. XIX століття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Схарактеризувати погляди О.С.Пушкіна на дитячу літературу і виховання дітей. 2. Написати реферат на тему: «К.Д.Ушинський – основоположник російської дошкільної педагогіки». 3.Прокоментувати пізнавальні оповідання К.Д.Ушинського для дітей. 4.. Прокоментувати науково-пізнавальні оповідання Л.М.Толстого для дітей. 5. Написати реферат на тему: «Твори Д.Н.Маміна-Сибіряка в дитячому читанні («Серая шейка», «Сказка про храброго зайця ...» і т.д.)» 6. Підготувати доповідь на тему: «О.М.Толстой і дитяча література». Казкова повість «Золотий ключик, или Приключения Буратино»
Поезія XX ст. в дитячому читанні	Написати реферат на тему: «В.Біанкі – майстер літературної природничої казки».
К.І.Чуковський, А.Барто. С.Маршак. С.Михалков	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати доповідь на тему: «Діяльність К.І.Чуковського в галузі дитячої літератури. Заповіді для дитячих поетів». 2. Схарактеризувати тематичне і жанрове багатство творів С.Я.Маршака. 3. Написати реферат на тему: «Творчість А.П.Гайдара для дітей».

	<p>4. Написати реферат на тему: «Пізнавальне і виховне значення творів А.Л.Барто».</p> <p>5. Підготувати коментар до теми: «Жанрова різноманітність творчості С.Михалкова для дітей».</p>
Проза ХХ ст. в дитячому читанні. М.М.Пришвін, М. Носов, Ю. Олеша	Написати реферат на тему: «Казки М.М.Носова для дошкільнят і молодших школярів».
Література для дітей ХХ століття.	Схарактеризувати особливості майстерності І. Токмакової.
Творчість Олександра Беляєва	Підготувати доповідь на тему: «Олександр Беляєв як творець науково-пригодницької літератури ХХ ст.»
Легенди і міфи давньої Греції і Риму	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до розповіді 2-3 міфів Давньої Греції і Риму (враховуючи вікові особливості дитини – для різних груп дитячого віку). 2. З'ясувати походження терміна «міф», його розвиток. 3. Підготувати систему запитань до бесіди на тему: «Міфи в житті, побуті, культурі».
Література ХХ ст. для дітей	Підготувати виразне читання в особах однієї з казок К.І. Чуковського. Підготувати реферат на тему: «Значення літературної, теоретичної і громадської діяльності С.В. Михалкова».
Давня література Індії	Підготуйте презентацію на тему: «Пізнавальне значення «Махабхарати»
Класик англійської дитячої літератури Р.Кіплінг	<p>Підготувати переказ одного з уривків із «Книги Джунглів».</p> <p>Підготувати повідомлення на тему: «Пізнавальний матеріал у творах Р.Кіплінга».</p> <p>Підготуйте презентацію на тему: «Екзотичні герої тропіків»</p> <p>Схарактеризуйте своєрідність відображення реального світу у казковій повісті Л.Керолла «Аліса у Країні Чудес».</p>
Французька дитяча література	<p>Схарактеризуйте багатство пізнавального матеріалу у творах Жуля Верна.</p> <p>Підготуйте презентацію на тему: «Казкотворчість Шарля Перро»</p>
Література країн Скандинавії	<p>Зробити ідейно-художній аналіз однієї з казок Андерсена.</p> <p>Розповісти літературну казку письменника (з обґрунтуванням: враховуючи вікові особливості дітей).</p> <p>Підготувати доповідь на тему: «Розвиток традицій Андерсена у дитячій літературі».</p>
Література США, Канади	Підготувати доповідь на тему: «Хатина дядька Тома» Гаріет Бічер-Стоу – одна з кращих дитячих книг світової літератури»
Німецька дитяча література	<p>Підготувати доповідь на тему: «Джанні Родарі – творець нової італійської дитячої літератури».</p> <p>Схарактеризуйте основні принципи гуманізму творів А. де Сент-</p>

	Екзюпері.
Англійська дитяча література.	Підібрати навчально-методичні матеріали (з їх аналізом) за творчим доробком у галузі дитячої літератури Карло Коллоді, Джанні Родарі, Д.Толкієна, П.Тревєрс, Марка Твена
Дитяча література на сучасному етапі	Підготувати презентації: «Пригодницька література для дітей (О.І. Копиленко. М. Трублаїні. О. Донченко)». «Проза для дітей (О.Д.Іваненко.Ю.Збанацький.Гр.Тютюнник)» (Написати реферат на тему: «Б.Грінченко - знавець дитячої психології («Олеся», «Дзвоник», «Сестриця Галя», «Украла» тощо.)». Схарактеризуйте ідейний задум та його реалізацію в сюжеті повісті О.Іваненко «Рідні діти», в композиційних прийомах, характеристиках дитячих образів. Схарактеризуйте особливості творчого почерку Марійки Підгірянки. Підготувати доповідь на тему: «Українська дитяча література на сучасному етапі».

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Словесні: проблемна лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія. **Інтерактивні:** робота в групах, лабіринт, карусель, незакінчені речення.

Наочні: демонстрація проєктів, відеофільмів, презентації, пошуково-дослідницькі проєкти

Практичні: інтерактивні: прес-конференція, дебати, кейс-технології.

ФОРМИ Письмовий модульний контроль, тестування, поточне опитування, бліц-турнір, оцінювання підсумкового (семестрового) контролю. Стандартизовані тести, презентація виконаних завдань до семінарських занять та самостійної роботи, написання рефератів.

8 СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання обов'язкового освітнього компонента</p>	<p>За семестр з обов'язкового освітнього компонента проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$.</p> <p>5. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування. Підсумковим контролем є залік (див. вище положення).</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово</p>

	(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки
Умови допуску до підсумкового контролю	здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття впродовж двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану), ненаписані контрольні-тестові роботи (модулі) є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю, яким є залік

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойцун І.Є. Дитяча література: навч. пос. / Бойцун І.Є., Негодяєва С.А. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2013. 320 с.
2. Качак Т. Б. Українська література для дітей: підручник. К.: ВЦ «Академія». 2016. 352. с. 5.
3. Качак Т. Б. Українська література для дітей та юнацтва. Підручник. Київ. ВЦ «Академія». 2016. 352 с.
4. Качак Т.Б. Дитяча література. Навчально-методичний посібник /Т. Б. Качак, Л. М. Круль. Івано-Франківськ: Тіповіт. 2014. 236 с.
5. Коваленко Л. Українська література : підручник для 7 класу загально-освітніх навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Освіта». 2015. 296 с.
6. Коваленко Л. Українська література: підручник для 9 класу загально-освітніх навчальних закладів. Коваленко Л., Бернадська Н. К. Опіон. 2017. 320 с.
7. Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей: підручник. К. Академвидав. 2014. 416 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Аксьонова Л.В. Чарівний барвінок / Л.В.Аксьонова, В.Т.Гридіна. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО». 2011. 512 с.
2. Богданець-Білоskalенко Н.І. Українська дитяча література : навч. пос. К: Слово. 2009. 280 с.
3. Єгорова Ю. Монографія. / Творчість Радія Полонського у контексті української масової літератури 60–90-х рр. ХХ століття: монографія. – Х. : Майдан, 2018. – 190 с. Монографія. Право інтелектуальної власності України: 12.11.18 р. - № 82767 Монографія. / Творчість Радія Полонського у контексті української масової літератури 60–90-х рр. ХХ століття: монографія. Х: Майдан. 2018. 190 с.
4. Єгорова Ю. В поисках нового научного дискурса: фантастика–фэнтези–сакральная фантастика. Наукове видання «Scientific Letters of International Academic Society of Michal Baludansky» Словаччина. 2013. С. 76–79.
5. Качак Т.Б. Зарубіжна дитяча література. Івано-Франківськ : Місто НВ. 2009. 92 с.
6. Круль Л. Дитяча література. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. 2010. 132 с.
7. Літературознавча енциклопедія. У 2-х т. / автор-укладач Ковалів Ю. І. К. : ВЦ «Академія». 2007. (Серія «Енциклопедія ерудита»).
8. Мацевко-Бекерська Л.В. Дитяча література та практиcum виразного читання: Навчально-методичний посібник. Львів. Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка. 2005. 234 с.
9. Мацевко-Бекерська Л.В. Дитяча література та практиcum виразного читання: Методичні рекомендації до практичних та семінарських занять.

- Львів, Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка. 2005. 67 с.
10. Рідне слово. Українська дитяча література: хрестоматія у 2-х книгах. Кн. 2 / Ред. О. І. Цибульська, А. І. Мовчун, М. Ф. Черній. К.: Либідь. 1999. 552 с.
  11. Славова М. Попелюшка літератури. Теоретичні аспекти літератури для дітей. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 2002. 81 с.
  12. Українська дитяча література: [хрестоматія] / вступ. ст. та упорядкув. Л.П.Козачок. К.: Вища школа. 2009. 519 с. (3-є вид., стер).
  13. Українські традиції і звичаї: [авт.-упорядн. В.М.Склярєнко, А.С.Шуклінова, В.В.Сядро; худ. В.М.Юденков, Л.Д.Киркач-Осипова]. Харків: Фоліо. 2011. 318, [1] с. (Дитяча енциклопедія).
  14. Чупрун К.Д. Духовний світ В. Близнеця // Література. Фольклор. Проблеми поетики. Зб. наук. праць / Редкол.: А.Козлов (відп.ред.) та ін. Київ: Твім інтер. 2008. Вип. 16. С.240–246.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Бібліотека світової літератури (оригінали та переклади). URL. <http://ae-lib.narod.ru>.
2. Електронна бібліотека «Джерело». URL. <http://ukrlib.com>.
3. Бібліотека українського центру. URL. <http://ukrcenter.com>.
4. Бібліотека українських підручників. URL. <http://pidruchniki.ws/>.
5. Віртуальний підручник з української літератури. URL. <http://eureka.ucoz.ua/index/0-29>.
6. Електронна бібліотека української літератури (Торонто) URL. [http:// www.utoronto ca/elul](http://www.utoronto.ca/elul).
7. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою. URL. <http://chl.kiev.ua>.
8. Українська бібліотека. URL. [http:// www/ lib org ua](http://www/lib.org.ua)
9. Критика. URL : <https://krytyka.com/ua/journal>.
10. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою. URL. <http://chl.kiev.ua>
11. Онлайн-бібліотека аудіокниг. URL : <https://sluhay.com.ua/>.
12. Ukrlib. Книги журнали статті. URL : <http://www.ukrlib.com/>
13. UA Zone. Бібліотека української поезії. URL : <http://poetyka.uazone.net/>
14. «Краща література юним читачам» (електронний ресурс Національної бібліотеки для дітей та юнацтва) <http://www.chl.kiev.ua/key/> – сайт Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. URL. <http://urccyl.com.ua>
15. Читанка – перегляд та читання книг для дітей, виданих у XX столітті. URL. <http://chytanka.com.ua/>